

Łódź, 8 grudnia 2023 r.

**Sąd Dyscyplinarny
Krajowej Izby Doradców Podatkowych
Łódzki Oddział Zamiejscowy w Łodzi**

Sygn. akt SD 101/23

**ORZECZENIE
SĄDU DISCYPLINARNEGO
KRAJOWEJ IZBY DORADCÓW PODATKOWYCH**

Łódzki Oddział Zamiejscowy Sądu Dyscyplinarnego w składzie:

Przewodniczący: doradca podatkowy Mateusz Latkowski
Sędzia: doradca podatkowy Teresa Fibich
Sędzia: doradca podatkowy Małgorzata Hajda
Protokolant: doradca podatkowy Ireneusz Ledzion

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 grudnia 2023 r. sprawy z wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Izby Doradców Podatkowych 12 maja 2023 r., nr 140/2022/6/2022/LDS o ukaranie doradcy podatkowego (nr wpisu ...), obwinionej o czyn polegający na zaniechaniu najpóźniej w dniu 20-go dnia miesiąca następującego po miesiącach: od lipca 2020 r. do marca 2022 r., w Warszawie, zapłaty składki członkowskiej, co wyrządziło szkodę Krajowej Izbie Doradców Podatkowych polegającą na niemożności wydatkowania przedmiotowych składek na działania statutowe samorządu doradców podatkowych, narażało na koszty związane z obsługą windykacyjną, a co najmniej na szkodę w postaci braku odsetek od środków zdeponowanych na rachunku bankowym KIDP, tj. o czyn z art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o doradztwie podatkowym,

orzeka

1. uznaje za winną tego, że w okresie najpóźniej w dniu 20-go dnia miesiąca następującego po miesiącach: od kwietnia 2021 r. do marca 2022 r., w Warszawie, nie wykonała obowiązku regularnego opłacania składki członkowskiej, czym naruszyła art. 36 pkt 3 ustawy o doradztwie podatkowym, tj. winną czynu z art. 64 ust. 1 pkt 1 ustawy o doradztwie podatkowym i za to, na mocy art. 64 ust. 2 pkt 3 ustawy o doradztwie podatkowym, orzeka wobec Obwinionej karę dyscyplinarną zawieszenia prawa wykonywania zawodu na okres 12 miesięcy;
2. Umarza postępowanie dyscyplinarne w pozostałym zakresie;
3. Ustala, że koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi Krajowa Rada Doradców Podatkowych.

Przewodniczący
Mateusz Latkowski

Sędzia
Teresa Fibich

Sędzia
Małgorzata Hajda

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 76 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od chwili ujawnienia czynu upłynął rok lub od chwili popełnienia czynu upłynęły 3 lata. Postępowanie wyjaśniające w sprawie Obwinionej zostało wszczęte w rezultacie pisma Skarbnika KRDP z 18 maja 2022 r. skierowanego do Rzecznika Dyscyplinarnego – zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia czynu rodzącego odpowiedzialność dyscyplinarną. W ocenie Sądu ujawnienie czynu, o którym mowa w art. 76 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym, powinno zmaterializować się w uchwytej i weryfikowalnej czynności – taką w niniejszej sprawie jest w/w pismo Skarbnika KRDP. Przyjąć zatem należy, że ujawnienie czynu w niniejszej sprawie nastąpiło 18 maja 2022 r. Oznacza to zakaz wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w odniesieniu do czynów popełnionych przed 18 maja 2021 r.

We wniosku o ukaranie Rzecznik Dyscyplinarny zarzucił Obwinionej naruszenie art. 36 pkt 3 ustawy o doradztwie podatkowym. Przepis ten stanowi o obowiązku regularnego opłacania składki członkowskiej.

W toku postępowania wyjaśniającego do Obwinionej została skierowana korespondencja zawierająca postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, wezwanie do udzielenia wyjaśnień oraz pismo procesowe z propozycją uzgodnienia kary. Obwiniona odebrała powyższą korespondencję, nie złożyła wyjaśnień, nie złożyła oświadczenia o wyrażeniu zgody na ukaranie.

W aktach sprawy znajdują się dokumenty stanowiące zapisy na koncie, które wskazują, w podziale na lata, zdarzenia wprowadzone do zapisu na koncie 200-1-5-8244. Dokumenty te zawierają następujące pozycje: „Okres”, „Nr ewid.”, „Dokument”, „Data oper.”, „Treść”, „Wn”, „Ma”. Kluczowe pozycje tych zapisów stanowią: „Data oper.” oraz „treść”. Na podstawie tych zapisów możliwe jest odtworzenie naliczeń należnej składki za dany miesiąc oraz terminów faktycznych płatności składek.

Z zapisów na koncie: 200-1-5-8244 od 2021-01-01 do 2021-12-31 wynika, że na początku 2022 r. Obwiniona posiadała zaległość w opłacaniu składek za poprzednie lata w kwocie 480,00 zł (co wynika z zapisu pozycji BO). W 2021 r. (w okresie do 19 maja) dokonała 2 wpłaty (20 sierpnia) na kwotę 288,00 zł. Wpłaty te, zgodnie z ich opisem, przeznaczone były na pokrycie składek za okres od lipca 2020 r. do grudnia 2021 r.

Z zapisów na koncie: 200-1-5-8244 od 2022-01-01 do 2022-12-31 wynika, że na początku 2022 r. Obwiniona posiadała zaległość w opłacaniu składek za poprzednie lata w kwocie 1152,00 zł (co wynika z zapisu pozycji BO). W 2022 r. (w okresie do 19 maja) dokonała łącznie 3 wpłat (25 lutego, 25 kwietnia, 19 maja) na łączną kwotę 64,00 zł. Wpłaty te, zgodnie z ich opisem, przeznaczone były na pokrycie składek za okres od stycznia do lutego 2022 r. (wpłata z 25 lutego), za marzec 2022 r. (wpłata z 25 kwietnia) oraz za kwiecień 2022 r. (wpłata z 19 maja).

Ostatni z zapisów na w/w dokumencie dotyczy wpłaty z 19 maja 2022 r.

Sąd uznał przedstawione w sprawie dowody za wiarygodne, a stan faktyczny sprawy za niebudzący wątpliwości.

Przepis art. 36 ustawy o doradztwie podatkowym wskazuje na podstawowe obowiązki doradcy podatkowego. W pkt 3 tego przepisu wskazano, że doradca podatkowy obowiązany jest regularnie opłacać składkę członkowską. Zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 5 ustawy o doradztwie podatkowym, ustalanie wysokości składek członkowskich należy do zadań Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych. Wysokość składek członkowskich w okresie objętym niniejszym postępowaniem wynikała z:

- § 1 uchwały IV Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych nr 35/2014 z 11 stycznia 2014 r. w sprawie wysokości składek członkowskich (80 zł miesięcznie);
- § 1 uchwały VI Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych nr 84/2022 z 16 stycznia 2022 r. w sprawie wysokości składek członkowskich (120 zł miesięcznie) – z mocą obowiązującą od 1 lutego 2022 r.

Zwrot „regularny” oznacza „powtarzający się w ściśle określonych lub jednakowych odstępach czasu” (słownik języka polskiego; <https://sjp.pwn.pl/slowniki/regularnie.html>). W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że regularne opłacanie składki członkowskiej w rozumieniu art. 36 pkt 3 ustawy o doradztwie podatkowym oznacza opłacanie tej składki, w prawidłowej wysokości, w terminie wynikającym z przepisów prawa. Termin zapłaty składki członkowskiej w okresie objętym niniejszym postępowaniem regulował § 6 ust. 2 uchwały V Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych nr 40/2018 z 13 stycznia 2018 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej Krajowej Izby Doradców Podatkowych oraz § 6 ust. 2 uchwały VI Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych nr 82/2022 z 16 stycznia 2022 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej Krajowej Izby Doradców Podatkowych. Przepisy te mają zbliżone brzmienie i wskazują, że składki członkowskie powinny być wpłacane na rachunek bankowy Izby do 20 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni.

Z porównania faktycznych terminów płatności przez Obwinioną składek członkowskich za okresy od kwietnia 2021 r. do marca 2022 r. z normatywnymi terminami płatności tych składek mającymi podstawę w powołanych przepisach wynika, że w normatywnym terminie nie została zapłacona żadna ze składek za okres od kwietnia 2021 r. do marca 2022 r. Nie ulega więc wątpliwości, że Obwiniona nie wypełniła wynikającego z 36 pkt 3 ustawy o doradztwie podatkowym obowiązku regularnego opłacania składki członkowskiej. Warto przy tym nadmienić, że uchwała IV Krajowego Zjazdu Doradców Podatkowych nr 35/2014 z 11 stycznia 2014 r. w sprawie wysokości składek członkowskich wprowadziła jednolitą kwotę składki członkowskiej dla doradców podatkowych aktywnych i zawieszonych – zastępując wcześniejszą regulację pozwalającą doradcom podatkowym w okresie zawieszenia prawa wykonywania zawodu uiszczać składkę niższą, w wysokości 16 zł.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 1 ustawy o doradztwie podatkowym, doradcy podatkowi ponoszą

odpowiedzialność dyscyplinarną za niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków zawodowych określonych prawem. Jak wskazano, regularne opłacanie składki członkowskiej stanowi obowiązek zawodowy doradcy podatkowego, o czym przesądza treść w/w art. 36 pkt 3 ustawy o doradztwie podatkowym. Naruszenie tego obowiązku może więc rodzić odpowiedzialność dyscyplinarną.

W oparciu o wyżej wskazane ustalenia, Sąd stwierdził, że Obwiniona dopuściła się zaniedbania jednego z podstawowych obowiązków doradcy podatkowego, jakim jest obowiązek regularnego opłacania składek członkowskich, czym zrealizowała znamiona czynu sprzecznego z art. 36 pkt 3 ustawy o doradztwie podatkowym. Składki członkowskie stanowią podstawowe źródło finansowania działalności samorządu doradców podatkowych, stosownie do § 50 ust. 1 pkt 1 Statutu Krajowej Izby Doradców Podatkowych. Z tego względu nie sposób przyjąć, żeby czyn ten stanowił przewinienie o znikomym stopniu szkodliwości.

W toku postępowania Sąd nie zidentyfikował żadnych przesłanek uniemożliwiających Obwinionej uczynienie zadość obowiązkowi regularnego opłacania składek członkowskich.

Stosownie do art. 64 ust. 2 ustawy o doradztwie podatkowym, karami dyscyplinarnymi są upomnienie, nagana, zawieszenie prawa wykonywania zawodu na okres od 6 miesięcy do lat 3 oraz pozbawienie prawa wykonywania zawodu. Rolą Sądu jest orzeczenie kary adekwatnej do popełnionego deliktu zawodowego spośród kar wskazanych w w/w przepisie. Jakkolwiek przepisy ustawy o doradztwie podatkowym nie regulują zasad wymiaru kary dyscyplinarnej oraz nie zawierają żadnego odesłania w tym zakresie (np. do przepisów ogólnego prawa karnego materialnego), to jednak Sąd nie działa w ramach „próżni” prawnej, a reguły wymiaru kar wynikające z ogólnych przepisów prawa karnego materialnego (choćby art. 53 i nast. Ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny; t.j. Dz.U. z 2021, poz. 2345) mogą i powinny znaleźć ostrożne zastosowanie w postępowaniu dyscyplinarnym. Zatem dokonując oceny przewinienia Sąd nie może abstrahować od celów, jakie wymierzona kara powinna spełnić, czy wcześniejszego zachowania obwinionego, w tym w szczególności skutkującego odpowiedzialnością dyscyplinarną stwierdzoną w odrębnych postępowaniach.

Obwiniona była wcześniej karana dyscyplinarnie – karą upomnienia na podstawie orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego z 6 listopada 2021 r. oraz karą nagany na podstawie orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego z 20 maja 2023 r.

Uwzględniając powyższe Sąd stwierdził, że zasadne jest wymierzenie Obwinionej kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu na okres 12 miesięcy. Z dowodów zgromadzonych w toku postępowania wynika, że opóźnienia w zapłacie składek członkowskich w okresie objętym postępowaniem były wręcz regułą. Jak już wskazano, w okresie tym terminowo nie została zapłacona żadna składka. Z uwagi na wcześniejsze kary dyscyplinarne, kara upomnienia lub nagany byłyby w ocenie Sądu zbyt łagodne. Orzeczenie kary surowszej także nie jest w ocenie Sądu zasadne, gdyż Obwiniona już w 2023 r. płaciła składki terminowo, a na moment wyrokowania nie miała już zaległości w opłacaniu składek.

W tej sytuacji Sąd orzekł karę określoną w art. 64 ust. 2 pkt 3 ustawy o doradztwie podatkowym, czyli **karę zawieszenia prawa wykonywania zawodu na okres 12 miesięcy**.

W odniesieniu natomiast do wynikającego z wniosku o ukaranie zarzutu popełnienia czynu polegającego na zaniechaniu zapłaty składki członkowskiej w odniesieniu do okresu od lipca 2020 r. do marca 2021 r., wskazać trzeba, jak już nadmieniono wcześniej, że art. 76 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym stanowi przeszkodę do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w tym zakresie z uwagi na upływanie 1-letniego terminu od momentu ujawnienia czynu zabronionego. Jako że ujawnienie nastąpiło 18 maja 2022 r., najwcześniejszym czynem, który można było objąć postępowaniem dyscyplinarnym, było zaniechanie zapłaty składki członkowskiej za kwiecień 2021 r., gdyż w tym przypadku termin zapłaty upłynął 20 maja 2021 r., a więc przed upływem 1 roku od ujawnienia czynu zabronionego.

Zgodnie z art. 414 § 1 ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.) w razie stwierdzenia po rozpoczęciu przewodu sądowego okoliczności wyłączającej ściganie lub danych przemawiających za warunkowym umorzeniem postępowania, sąd wyrokiem umarza postępowanie albo umarza je warunkowo. Jednakże w razie stwierdzenia okoliczności wymienionych w art. 17 § 1 pkt 1 i 2 sąd wydaje wyrok uniewinniający, chyba że sprawca w chwili czynu był niepoczytalny. Z tego względu, w odniesieniu do zarzutu popełnienia czynu polegającego na zaniechaniu zapłaty składki członkowskiej w odniesieniu do okresu od lipca 2020 r. do marca 2021 r., na podstawie art. 414 § 1 Kodeksu postępowania karnego w zw. z art. 79 ustawy o doradztwie podatkowym, Sąd umorzył postępowanie.

Przewodniczący
Mateusz Latkowski

Sędzia
Teresa Fibich

Sędzia
Małgorzata Hajda